

Udkast

Fremsat den xx. xx xxxx af social- og indenrigsministeren (Astrid Krag)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social service og lov om tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse under ferie

(Fastsættelse af frist for klage til Familieretshuset i sager om flytning uden samtykke og ophævelse af overnatningskravet ved tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse under ferie)

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 798 af 7. august 2019, som ændret bl.a. ved § 1 i lov nr. 498 af 1. maj 2019 og senest ved lov nr. 137 af 25. februar 2020, foretages følgende ændringer:

1. I § 134, stk. 1, ændres »stk. 3, 2. pkt.« til: »stk. 4«.

2. I § 136 f. indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Kommunalbestyrelsens afgørelse efter stk. 1 kan påklages til Familieretshuset. Klage til Familieretshuset skal ske inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Familieretshusets direktør kan træffe afgørelse om, at se bort fra fristen, når der er særlig grund hertil. Afgørelser efter 3. pkt. og afgørelser om beregning af klagefristen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

3. I § 136 f, stk. 3, der bliver stk. 4, ophæves 1. pkt.

§ 2

I lov om tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse under ferie, jf. lovbekendtgørelse nr. 346 af 31. marts 2020, foretages følgende ændring:

1. § 2, stk. 2, 1. pkt., ophæves.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2021.

Stk. 2. § 1 gælder kun for afgørelser, som kommunalbestyrelsen træffer efter lovens ikrafttræden. For afgørelser truffet før dette tidspunkt, finder de hidtil gældende regler fortsat anvendelse.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning og baggrund

Lovforslaget består af to dele. Den ene del vedrører fastsættelse af en klagefrist i sager om flytning uden samtykke i reglerne om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten i lov om social service jf. lovbekendtgørelse nr. 798 af 7. august 2019 med senere ændringer (herefter serviceloven). Den anden del vedrører en ændring af krav til feriens varighed i lov om tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse under ferie, jf. lovbekendtgørelse nr. 346 af 31. marts 2020 (herefter tilkøbsloven).

Lovforslagets første del har til formål at sikre mere klare klageregler for kommuner, borgere og Familieretshuset i sager, hvor personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, som er en konsekvens af demens eller anden erhvervet og fremadskridende mental svækkelse, flyttes uden samtykke.

Ændringen foreslås for at rette op på den fejl, at der ved den seneste ændring af reglerne om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten ikke er lovfastsat en frist for klage til Familieretshuset i sager om flytning uden samtykke. Der foreslås således fastsættelse af en frist på fire uger for klage til Familieretshuset over kommunalbestyrelsens afgørelser om flytning uden samtykke.

Lovforslagets anden del om ændring af tilkøbsloven har til formål at gøre ordningen for tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse under ferie mere fleksibel og mere attraktiv for beboere i døgntilbud, der er over 18 år, og som har betydelig nedsat psykisk funktionsevne.

Ændringen af tilkøbsloven foreslås på baggrund af en evaluering af tilkøbsloven fra 2019, der har vist et ønske om, at tilkøbsordningen kan anvendes ved endagsudflugter. Denne del af lovforslaget indebærer, at kravet om mindst én overnatning foreslås fjernet som betingelse for tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse under ferie i tilkøbsloven. Formålet hermed er at sikre, at døgntilbud kan tilbyde tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse under ferie til endagsudflugter.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Fastsættelse af frist for klage til Familieretshuset i sager om flytning uden samtykke

2.1.1. Gældende ret

Servicelovens kapitler 24-24 d indeholder en række regler om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten. Reglerne har til formål at øge retssikkerheden for mennesker, der som følge af betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne ikke er i stand til selv at tage vare på egen tilværelse, og som ofte ikke er i stand til at give et gyldigt samtykke.

Flytning af borgere uden samtykke er et af de indgreb, der er omfattet af servicelovens kapitler 24-24 d. Herved forstås, at Familieretshuset eller kommunalbestyrelsen i helt særlige tilfælde, kan træffe afgørelse om, at en borger, der ikke selv ønsker det, eller som ikke selv kan give et

informeret samtykke, optages i et særligt botilbud. Der gælder efter servicelovens kapitel 24 b særlige bestemmelser for flytning uden samtykke af borgere, hvis betydelige og varigt nedsatte psykiske funktionsevne er en konsekvens af demens eller anden erhvervet og fremadskridende mental svækkelse. Dette lovforslag vedrører disse bestemmelser.

Ifølge servicelovens § 136 f, stk. 1, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om flytning uden samtykke for borgere, der mangler evnen til at give informeret samtykke til en flytning, hvis indstillingen tiltrædes af den beskikkede værge eller den pågældendes eventuelle fremtidsfuldmægtige, når betingelserne i § 136 f, stk. 1, er opfyldt.

Kommunalbestyrelsens afgørelse efter servicelovens § 136, stk. 1, kan efter § 136 f, stk. 3, påklages til Familieretshuset. Der fremgår imidlertid ikke en frist for klage til Familieretshuset over kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 136 f, stk. 1.

2.1.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser

Med de seneste ændringer af servicelovens regler om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten trådte i kraft den 1. januar 2020, jf. lov nr. 498 af 1. maj 2019 om ændring af lov om social service, lov om almene boliger m.v., lov om leje af almene boliger og forskellige andre love (Ændrede regler om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne og indførelse af mulighed for målretning af botilbud til unge og kommunal dækning af skader forvoldt af lejere i almene boliger), blev den daværende henvisning til klagereglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 826 af 16. august 2019 med senere ændringer (herefter retssikkerhedsloven) fjernet fra servicelovens § 136 f (daværende § 129, stk. 6), fordi denne var forkert, da klagereglerne i retssikkerhedslovens kapitel 10 kun gælder sagsbehandling af klager til Ankestyrelsen og ikke klager til Familieretshuset. Efterfølgende er ministeriet blevet opmærksomt på, at der med ændringerne ikke er lovfastsat en frist for klager til Familieretshuset. Det bemærkes, at Familieretshuset, siden ændringerne i servicelovens regler om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten trådte i kraft 1. januar 2020, ikke har modtaget eller behandlet klager efter servicelovens § 136 f, stk. 3.

Det vurderes at være hensigtsmæssigt for både kommunerne og Familieretshuset, at fastsætte en frist for klager.

Det vurderes endvidere hensigtsmæssigt, at klagefristen fastsættes til fire uger i overensstemmelse med den almindelige klagefrist på socialområdet, jf. § 67 i retssikkerhedsloven. En sådan klagefrist på fire uger vil dermed svare til den klagefrist, som tidligere fremgik af servicelovens § 136 (daværende § 129, stk. 6).

2.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der indsættes et nyt stk. 3 i servicelovens § 136 f, hvori der fastsættes en klagefrist på fire uger for klager til Familieretshuset over kommunalbestyrelsens afgørelser om flytning uden samtykke efter servicelovens § 136 f.

Med dette forslag vil der alene ske en lovfæstelse af den klagefrist, som før de seneste ændringer i servicelovens regler om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten trådte i kraft

den 1. januar 2020 fremgik af § 136 f (daværende § 129, stk. 6). Da der ikke har været indgivet klager efter § 136 f, stk. 3, til Familieretshuset i perioden fra 1. januar 2020, vil fastsættelsen af en klagefrist på fire uger således ikke betyde en praksisændring for kommuner, borgere eller Familieretshuset. Klagefristen vil i øvrigt være i overensstemmelse med klagefristen for afgørelser på det sociale område, jf. § 67 i retssikkerhedsloven.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2.

2.2. Ophævelse af overnatningskravet i lov om tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse under ferie

2.2.1. Gældende ret

Tilkøbsloven giver visse kommunale og regionale døgntilbud mulighed for at tilbyde beboere over 18 år at tilkøbe ledsagelse under ferie. Ifølge § 2, stk. 2, skal en ferie indeholde mindst én overnatning, for at der kan gøres brug af tilbuddet om at tilkøbe ledsagelse under ferien. Det er således ikke muligt at gøre brug af tilkøbsordningen ved endagsudflugter.

2.2.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser

Rambøll Management Consulting evaluerede tilkøbsloven i 2019 og udgav på den baggrund evalueringsrapporten: *Evalueringsrapport om lov om tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse under ferie januar 2020*. Evalueringsrapporten viser, at der er et ønske om at fjerne overnatningskravet, for at muliggøre brugen af ordningen for beboere, hvis funktionsniveau udgør en hindring for eller ikke trives med at tage på ferie med overnatning. Det vurderes på den baggrund, at ordningen i højere grad vil modsvare målgruppens behov, hvis det gøres muligt også at tilkøbe ledsagelse på endagsture.

2.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at kravet om mindst én overnatning fjernes som betingelse for tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse under ferie i tilkøbsloven. Ændringen foreslås at ske ved at ophæve lovens § 2, stk. 2, 1. pkt. Dermed vil det blive muligt at tilkøbe socialpædagogisk ledsagelse efter loven til endagsudflugter.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 1.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vurderes samlet set ikke at have økonomiske konsekvenser for det offentlige.

De økonomiske konsekvenser af lovforslaget skal forhandles med kommunerne.

Det vurderes, at lovforslagets første del (klagefrist i sager om flytning uden samtykke) ikke har implementeringskonsekvenser for det offentlige. Årsagen hertil er, at den klagefrist på fire uger, som indføres, svarer til den klagefrist, som tidligere fremgik af servicelovens § 136 f (daværende § 129 stk. 6).

Lovforslagets anden del (overnatningskrav ved tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse) vedrører en ordning, der er frivillig for kommunale og regionale døgntilbud at tilbyde borgerne, og som

administreres af det enkelte tilbud. Derfor har ændringen ikke implementeringskonsekvenser for det offentlige.

Lovforslagets første del (klagefrist i sager om flytning uden samtykke) vurderes ikke at have væsentlige omstillingskonsekvenser eller digitaliseringsrelaterede konsekvenser for det offentlige. Denne del af lovforslaget følger seks ud af de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning. Således indeholder forslaget klare og enkle regler. Forslaget ændrer ikke på, hvorvidt der kan kommunikeres digitalt med myndighederne. Forslaget ændrer heller ikke på sammenhæng på tværs. Forslaget ændrer endelig ikke på mulighederne for tryk og sikker datahåndtering og anvendelse af offentlig infrastruktur, idet der fortsat kan kommunikeres med myndighederne via Digital Post. Forslaget muliggør dog ikke automatisk sagsbehandling, da Familieretshuset vil skulle behandle hver enkelt klage individuelt, herunder vurdere om der er grundlag for at se bort fra en eventuel overskridelse af den foreslåede klagefrist. Der kan således ikke sagsbehandles efter objektive kriterier, hvorfor der ikke er mulighed for at automatisere sagsgangene.

Lovforslagets anden del (overnatningskrav ved tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse) vurderes ikke at have omstillingskonsekvenser eller digitaliseringsrelaterede konsekvenser for det offentlige, da tilkøbsordningen tilrettelægges og administreres af de enkelte døgntilbud.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Det vurderes, at lovforslaget ikke har økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Da der tidligere, i servicelovens § 136 f (daværende § 129, stk. 2), har været henvist til den klagefrist på fire uger, som gælder for klagesagsbehandling til Ankestyrelsen, jf. retssikkerhedslovens § 67, og der ikke har været nogle tilfælde af klagesager i den periode, hvor der ikke har været en lovfastsat klagefrist (fra 1. januar 2020), har lovforslaget ikke administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den X til den X været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer:

Advokatrådet, Alzheimerforeningen, Ankestyrelsen, Dansk Erhverv, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Seniorer, Danske Ældreråd, De private sociale tilbud (LOS), DemensKoordinatorerne i Danmark, Den Uvildige Konsulentordning på

Handicapområdet, Det Centrale Handicapråd, Familieretshuset, FOA, HK/Kommunal, Institut for Menneskerettigheder, KL, Landsforeningen LEV, LO, Nationalt Videnscenter for Demens, Pårørendegruppen for svage ældre, Rigsrevisionen, Selveje Danmark, SIND, Sjældne Diagnoser, Socialchefforeningen, Socialpædagogernes Landsforbund, Socialt Leder Forum, ULF Udviklingshæmmedes Landsforbund og Ældresagen.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/ merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering / Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af § 134, stk. 1, i serviceloven, at Familieretshusets afgørelser efter §§ 131 og 131 a om optagelse i bestemte botilbud efter §§ 129 og 129 a og § 136 f, stk. 3, 2. pkt., kan indbringes for Ankestyrelsen inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen.

Det foreslås, at henvisningen i § 134, stk. 1, til servicelovens §§ 129 og 129 a og § 136 f, stk. 3, 2. pkt., ændres sådan, at ”stk. 3, 2. pkt.” bliver til ”stk. 4”.

Baggrunden for den foreslåede ændring er, at det med dette lovforslag foreslås, at der indsættes et nyt stk. 3 i § 136 f, hvorfor det gældende stk. 3 bliver til stk. 4.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Efter servicelovens § 136 f, stk. 1, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om optagelse i et bestemt botilbud for personer, der ikke modsætter sig flytning, men som mangler evnen til at give informeret samtykke til en flytning, hvis kommunalbestyrelsens indstilling tiltrædes af den værge, Familieretshuset har beskikket, jf. servicelovens § 131, stk. 4, eller tiltrædes af fremtidsfuldmægtigen for personer, der har oprettet en fremtidsfuldmagt, der omfatter dette forhold, og som er sat i kraft, jf. § 7, stk. 1, i lov om fremtidsfuldmagter, når

1) ophold i et botilbud med tilknyttet service er påkrævet, for at den pågældende kan få den nødvendige hjælp, og

2) det i det konkrete tilfælde vurderes omsorgsmæssigt at være mest hensigtsmæssigt for den pågældende.

Af § 136 f, stk. 3, i serviceloven fremgår det, at kommunalbestyrelsens afgørelse efter § 136 f, stk. 1, kan påklages til Familieretshuset. Kan kommunalbestyrelsens indstilling ikke tiltrædes af værgen eller fremtidsfuldmægtigen efter stk. 1, indstiller kommunalbestyrelsen til Familieretshuset at træffe afgørelse om optagelse eller flytning til et bestemt botilbud efter § 136 f, stk. 1.

Med det foreslåede nye § 136 f, stk. 3, i serviceloven foreslås det, at kommunalbestyrelsens afgørelse efter stk. 1 kan påklages til Familieretshuset, og at klage til Familieretshuset skal ske inden fire uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Det foreslås videre, at Familieretshusets direktør kan se bort fra, at fristerne ikke er overholdt, når der er særlig grund hertil, samt at afgørelser om at se bort fra klagefrister og afgørelser om beregning af klagefristen ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 136 f, stk. 3, vil medføre, at der fastsættes en klagefrist til Familieretshuset over kommunalbestyrelsens afgørelse efter § 136, stk. 1, på fire uger fra den dag, klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Den foreslåede bestemmelse i § 136, stk. 3, vil endvidere medføre, at Familieretshusets direktør kan se bort fra, at klagefristen ikke er

overholdt, når der er særlig grund til dette, samt at afgørelser om at se bort fra klagefristen og afgørelser om klagefristens beregning ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Formålet med det foreslåede § 136 f, stk. 3, er at rette op på den fejl, at der ikke er lovfastsat en frist for klage over kommunalbestyrelsens afgørelse om flytning uden samtykke.

Efter de seneste ændringer i servicelovens regler for magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten, jf. lov nr. 498 af 1. maj 2019 om ændring af lov om social service, lov om almene boliger m.v., lov om leje af almene boliger og forskellige andre love (Ændrede regler om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne og indførelse af mulighed for målretning af botilbud til unge og kommunal dækning af skader forvoldt af lejere i almene boliger) trådte i kraft den 1. januar 2020 er ministeriet blevet opmærksom på, at der ved en fejl ikke er lovfastsat en frist for klage til Familieretshuset, efter at den tidligere henvisning til klagereglerne i retssikkerhedslovens kapitel 10 blev fjernet fra bestemmelsen.

Fastsættelsen af en klagefrist vil betyde mere klare regler for Familieretshuset, kommuner og borgere i behandlingen af klagesager. Det vurderes hensigtsmæssigt, at reglerne for klage til Familieretshuset svarer til reglerne for den almindelige klageadgang på socialområdet, jf. retssikkerhedslovens § 67. Derfor foreslås det med det nye § 136 f, stk. 3, at fastsætte en klagefrist på fire uger.

Det foreslåede § 136 f, stk. 3, vil indebære, at klagefristen regnes fra fire uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen, samt at klagefristen begynder at løbe fra det tidspunkt, hvor meddelelsen om afgørelsen er kommet frem til adressaten, og hvor der samtidig er givet en klagevejledning, som angiver, hvortil klagen skal indgives og fremgangsmåden ved indgivelse af klagen, herunder klagefristen.

Det foreslåede § 136 f, stk. 3, vil betyde, at klagen skal være kommet frem til Familieretshuset senest ved klagefristens udløb. Dette vil indebære, at en afsendt klage, der ikke er kommet frem til Familieretshuset, og hvor det ikke kan antages, at klagen er bortkommet efter modtagelse hos Familieretshuset, vil regnes som værende en ikke-rettidig klage. Det vil være klageren, som bærer risikoen for, at klagen er fremsendt rettidigt.

Lovforslaget har ikke indvirkning på de generelle regler for beregning af klagefrister, som fremgår af Justitsministeriets vejledning nr. 9533 af 26. juni 2018 om beregning af klagefrister.

Det foreslåede § 136 f, stk. 3, vil indebære, at Familieretshusets direktør kan se bort fra, at klagefristen er overskredet, når der er særlige grunde hertil. Der kan foreligge særlige grunde, som berettiger til en forlængelse af klagefristen, hvis klageren er bortrejst eller indlagt på sygehus, når afgørelsen kommer frem. Det vil være en betingelse for at dispensere fra klagefristen, at klagen indgives straks efter, at klager kommer hjem. Alvorlig sygdom hos klageren, navnlig omkring fristens udløb, eller en nærtstående persons død eller meget alvorlige sygdom i samme periode, kan ligeledes begrunde dispensation.

Der kan endvidere tages hensyn til, at klageren har vanskeligt ved at læse en afgørelse og formulere en klage på grund af sproglige vanskeligheder eller psykisk funktionsnedsættelse, ligesom der kan tages hensyn til, at myndigheden har forsømt sin forpligtelse til at vejlede klageren. Derimod vil der

som udgangspunkt ikke foreligge særlige grunde, der kan begrunde dispensation, hvis forsinkelsen skyldes forhold hos andre.

Det foreslåede § 136 f, stk. 3, vil indebære, at det er direktøren for Familieretshuset, som kan tage stilling til, om der skal dispenseres for en fristoverskridelse. Direktøren kan overlade sine beføjelser til andre ansatte i Familieretshuset.

Endeligt vil det foreslåede § 136 f, stk. 3, medføre, at afgørelser om at se bort fra klagefrister og afgørelser om beregning af klagefristen ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Det fremgår af § 136 f, stk. 3, 1. pkt., i serviceloven, at kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 136 f, stk. 1, kan påklages til Familieretshuset.

Det foreslås, at § 136 f, stk. 3, 1. pkt., ophæves.

Baggrunden for den foreslåede ophævelse er, at det med dette lovforslag foreslås, at der indsættes et nyt stk. 3 i § 136 f, hvoraf fremgår, at kommunalbestyrelsens afgørelse efter § 136 f, stk. 1, kan påklages til Familieretshuset. Sætningen i det gældende § 136 f, stk. 3, 1. pkt., der foreslås ophævet, vil dermed være overflødig.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1 i de almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1

§ 1, stk. 1, i tilkøbsloven giver visse kommunale og regionale døgntilbud mulighed for at tilbyde socialpædagogisk ledsagelse under ferie til beboere over 18 år. Det er dermed ikke obligatorisk, men en mulighed for døgntilbuddene at tilbyde tilkøb af socialpædagogisk ferieleadsagelse. Af tilkøbslovens § 2, stk. 3, fremgår det, at ordningen er et tilbud til de beboere, der har en betydelig nedsat funktionsevne. Det vil sige, at ledsagelsen skal ligge ud over den hjælp og støtte, som den pågældende er visiteret til efter serviceloven, og at beboeren på eget initiativ skal ønske at tilkøbe socialpædagogisk ledsagelse under ferie.

§ 2, stk. 2, i tilkøbsloven fastslår, at en ferie omfattet af muligheden for tilkøb af ferieleadsagelse efter stk. 1 skal indeholde mindst én overnatning. Ferien kan finde sted i udlandet såvel som i Danmark.

Det foreslås at ophæve tilkøbslovens § 2, stk. 2 1. pkt., hvilket vil medføre, at kravet om, at en ferie skal indeholde mindst én overnatning udgår. Herved vil forslaget medføre, at der ikke længere er et krav om, at ferien skal indeholde mindst én overnatning, for at der kan tilbydes tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse. Dermed vil der også kunne tilbydes tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse under endagsudflugter.

Baggrunden for forslaget om at fjerne overnatningskravet er Rambøll Management Consultings evaluering af tilkøbsloven i 2019. Evalueringsrapporten: *Evaluering af lov om tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse under ferie* fra januar 2020 viser, at der overordnet er tilfredshed med tilkøbsordningen, men at der fra både personale og beboere på døgntilbud er et ønske om, at det bliver muligt at tilkøbe socialpædagogisk ledsagelse under endagsudflugter. Ønsket skyldes, at nogle beboere grundet nedsat funktionsevne oplever udfordringer i forbindelse med at overnatte ude eller ikke trives med at overnatte ude. Derfor forventes det, at tilkøbsordningen med den foreslåede ændring i tilkøbslovens § 2, stk. 2, i højere grad vil modsvare målgruppens behov for ferieledsagelse, og at flere dermed vil gøre brug af ordningen.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i de almindelige bemærkninger.

Til § 3

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2021.

Dette vil betyde, at klager til Familieretshuset over kommunalbestyrelsens afgørelser om flytning uden samtykke efter servicelovens § 136 f, stk. 1, fra den 1. januar 2021 vil skulle ske inden for fire uger fra den dag, klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Indtil da finder de hidtil gældende regler anvendelse, hvilket vil sige, at der frem til den 1. januar 2021 ikke gælder en frist for klage til Familieretshuset over kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 136 f, stk. 1.

Det vil også betyde, at Familieretshusets direktør vil, efter lovens ikrafttrædelse, kunne se bort fra, at klagefristen ikke er overholdt, når der er særlig grund til dette. Det vil desuden betyde, at afgørelser om at se bort fra klagefristen og afgørelser om klagefristens beregning ikke vil kunne indbringes for anden myndighed.

Yderligere vil det betyde, at døgntilbud, der tilbyder tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse under ferie efter tilkøbsloven, fra den 1. januar 2021 vil kunne tilbyde beboere over 18 år med betydelig nedsat psykisk funktionsevne at tilkøbe ledsagelse på endagsture.

Da serviceloven og tilkøbsloven ikke gælder for Færøerne og Grønland og ikke kan sættes i kraft for disse dele af riget, jf. servicelovens § 196 og tilkøbslovens § 15, vil de foreslåede ændringer af serviceloven og tilkøbsloven ikke gælde for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 798 af 7. august 2019, som bl.a. ændret ved § 1 i lov nr. 137 af 25. februar 2020, foretages følgende ændringer:

§ 134. Familieretshusets afgørelser efter §§ 131 og 131 a om optagelse i bestemte botilbud efter §§ 129 og 129 a og § 136 f, stk. 3, 2. pkt., kan indbringes for Ankestyrelsen inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen.

1. I § 134, stk. 1, ændres »stk. 3, 2. pkt.« til: »stk. 4«.

Stk. 2-4. ---

§ 136 f. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Kommunalbestyrelsens afgørelse efter stk. 1 kan påklages til Familieretshuset. Kan kommunalbestyrelsens indstilling ikke tiltrædes af værgerne eller fremtidsfuldmægtigen efter stk. 1, indstiller kommunalbestyrelsen til Familieretshuset at træffe afgørelse om optagelse eller flytning til et bestemt botilbud efter stk. 1.

Stk. 4. ---

2. I § 136 f indsættes som nyt stykke:

»Stk. 3. Kommunalbestyrelsens afgørelse efter stk. 1 kan påklages til Familieretshuset. Klage til Familieretshuset skal ske inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Familieretshusets direktør kan se bort fra, at fristerne ikke er overholdt, når der er særlig grund hertil. Afgørelser om at se bort fra klagefrister og afgørelser om klagefristernes beregning kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

3. I § 136 f, stk. 3, der bliver stk. 4, udgår: »Kommunalbestyrelsens afgørelse efter stk. 1 kan påklages til Familieretshuset.«

§ 2

I lov om tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse under ferie, jf. lovbekendtgørelse nr. 346 af 31. marts 2020, foretages følgende ændringer:

§ 2. ---

Stk. 2. En ferie skal indeholde mindst én overnatning. Ferien kan finde sted her i landet eller i udlandet.

Stk. 3. ---

1. I § 2, *stk. 2*, udgår: »En ferie skal indeholde mindst én overnatning.«